

APEL PUBLIC

Organizațiile societății civile solicită Comisiei Juridice, Numiri și Imunități să definitiveze proiectul de lege nr. 301 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată

În ultimii doi ani, societatea civilă a atras atenția asupra faptului că discursul de ură și instigare la discriminare este din ce în ce mai des utilizat atât în context politic, cât și religios. Doar în anul [2019](#), pe durata de 7 luni de monitorizare realizată de Asociația Promo-LEX, au fost identificate 835 de cazuri de discurs de ură și instigare la discriminare, care au afectat diverse grupuri de persoane.

Astfel, dacă în anul 2018, în spațiul public și mass-media din Republica Moldova s-au înregistrat în medie 2 cazuri/zi, în anul 2019 numărul acestora a crescut până la 4,2 cazuri/zi. Cele mai multe dintre cazuri i-au avut ca autori pe bărbați (87%): politicieni, reprezentanții ai Bisericii Ortodoxe, jurnaliști, formatori de opinie etc.

În același timp, experiența monitorizării campaniilor electorale precedente a Asociației Promo-LEX a arătat că discursul bazat pe diverse forme de intoleranță devine un instrument utilizat tot mai des în procesele electorale din Moldova. Mass-media rămâne a fi cea mai importantă sursă de distribuire a intoleranței în spațiul public. Spre exemplu, doar în perioada [august – noiembrie 2019](#), cazurile de discurs de ură au obținut 6 288 058 de vizualizări, ceea ce reprezintă 51 541 de vizualizări pe zi.

Organizațiile societății civile amintesc că în luna martie 2020, în urma audierii Guvernului Republicii Moldova, [Comitetul ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor](#) a recomandat *”Adoptarea Legii cu privire la discursul de ură și sporirea protecției femeilor împotriva acestui tip de discurs, inclusiv prin campanii de sensibilizare în rândul politicianilor și monitorizarea utilizării stereotipurilor discriminatorii și a limbajului sexist în discursul politic și asigurarea remediilor eficiente pentru victime”*.

De asemenea, și Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), în [raportul](#) său privind Republica Moldova, atenționa, în anul 2018, că lipsa de reacție din partea autorităților, mediul online necontrolat, mecanisme ineficiente de sancționare și legislație imperfectă joacă un rol semnificativ în răspândirea urii și a intoleranței în societate.

În anul 2017, [Comitetul ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale](#) (CERD) a recomandat Republicii Moldova să își revadă legislația în vederea sancționării acestui tip de discurs. CERD și-a exprimat îngrijorarea privind promovarea tot mai frecventă a stereotipurilor și a prejudecăților la adresa unor grupuri vulnerabile: femei, LGBT, musulmani, refugiați, romi, evrei etc., dar și lipsa răspunderii pentru astfel de încălcări.

Amintim că la 5 martie 2020, Comisia Juridică, Numiri și Imunități (Comisia) a organizat [consultări publice](#) pe marginea proiectului de lege nr. 301 (variantele comasate cu proiectul nr. 277 din 20.06.2016) pentru modificarea și completarea unor acte legislative (privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată).

În urma acestor consultări, în termen de 10 zile, Comisia urma să definitiveze varianta finală a proiectului de lege, ținând cont de amendamentele propuse de organizațiile societății civile și cele ale Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

În acest sens, organizațiile societății civile reiterează importanța definitivării proiectului de lege nr. 301/2016 și acceptarea amendamentelor formulate de organizațiile societății civile, precum și a recomandărilor organizațiilor internaționale, care va duce la creșterea gradului de responsabilitate a actorilor implicați în utilizarea discursului de ură și va oferi posibilitatea de a combate eficient faptele motivate de prejudecată, inclusiv discursul de ură.

Astfel, organizațiile semnatare

SOLICITĂ

Adoptarea, în lectura a II –a a proiectului de lege nr. 301 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, luând în considerare următoarele amendamente:

- 1. Excluderea alin. (2) din articolul 346 al Codului Penal, din versiunea actualizată a proiectului.**
- 2. Completarea Codului Contravențional la categoria contravențiilor ce atentează la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice cu următoarea prevedere:**

„**Articolul 70¹**. Incitare la discriminare

Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre incitare la discriminare, bazate pe motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere.”

- 3. Modificarea articolului 423⁵ Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Cod Contravențional, cu includerea responsabilității de sancționare a faptelor stabilite de norma propusă (articolul 70¹) în competența Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.** Astfel, a se completa articolul 423⁵, după cifra ”65¹” cu cifra ” 70¹”.

Organizații și autorități semnatare:

1. Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității
2. Asociația Promo-LEX
3. Centrul de Resurse Juridice din Moldova
4. Coaliția Națională ”Viață fără Violență în Familie”
5. Platforma pentru Egalitate de Gen
6. Centrul de Informații GENDERDOC-M
7. RCTV Memoria
8. INVENTO
9. AO Vesta
10. AO BIOS

11. Asociația de Reabilitare a Invalizilor din RIM
12. Uniunea Organizațiilor Invalizilor RM
13. Alianța INFONET
14. Fundația pentru Dezvoltare
15. Comunitatea WatchDog.MD
16. Rețeaua Națională LEADER
17. LDA Moldova
18. Transparency International-Moldova
19. Institutul pentru Politici și Reforme Europene
20. Asociația Presei Independente
21. Asociația pentru Democrație Participativă "ADEPT"
22. Institutum Virtutes Civiles
23. Centrul Național de Mediu